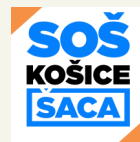

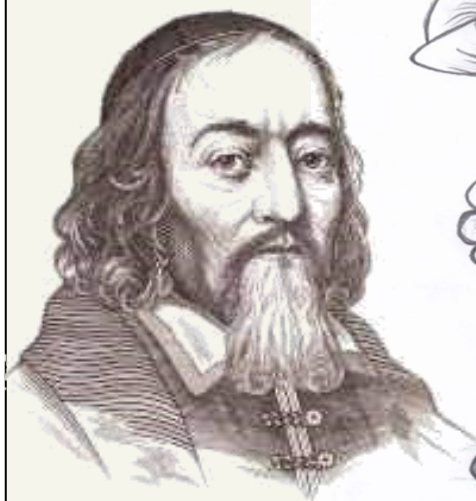
ŠACÁK

Časopis Strednej odbornej školy priemyselných technológií v Košiciach

Školský rok: 2022/2023

Číslo 3

Milí učítelia naši,

**ste výnimoční,
zázračnú silu v sebe máte,
deň čo deň pretvárate detskú dušu
a jej brány poznania dokorán otvárate.**

**Dnes, keď svoj veľký sviatok máte,
chceme Vám všetkým úctu vzdať,
za Vašu obetavosť, lásku
a drahocenný čas Vám poďakovať.**

**Za všetok čas, ktorý nám každý deň
venujete,
na ďalšiu cestu životom nás obetavo
pripravujete,
a za všetko, čo poznáme a vieme,**

Vám zo srdca ĎAKUJEME.

Vaši žiaci

V TOMTO ČÍSLE NÁJDETE:

Marec - mesiac kníh	2
Angličtina hravo a tvorivo	2
Literárna exkurzia	3
Milan Rastislav Štefánik	3
Finančná gramotnosť	4
Aj my sme sa zapotili	4
Zážitkové vyučovanie na FMMR	5
Celoštátne kolo ZENIT v strojárstve	5
Exkurzia do Technického múzea	6
DOD v Regionálnom pracovisku SHMU	6

28. marec - Deň učiteľov

Marec - mesiac kníh

Marec sa už odpradáva spája nielen s príchodom jari, obdobia, kedy sa príroda opäť prebúdzda k životu a kvitne v plnej svojej kráse, ale aj s neutíchajúcim zdrojom vedomostí a informácií, a síce s knihami.

Marec – prvý jarový mesiac, ktorý sa spája nielen s príchodom snežných dní či prvých prác v záhradkách, ale i s odpočinkom v podobe čítania kníh. O tom, že marec je mesiacom kníh ste iste už počuli. Ale viete, prečo sa knihy spájajú práve s týmto mesiacom? Bolo to tak vždy? Hovorí vám niečo meno Matej Hrebenda? Ak vás zaujímajú odpovede na tieto otázky, nájdete ich práve v tomto článku.

“Nemáte radi knihy? Nebaví vás čítať? Dávate prednosť iným aktivitám či záľubám? Vedzte, že aj tento článok je určený aj zartým odporcom čítaného slova...”

Kniha – poznáte toto slovo dobre?

História kníh ide ruka v ruke s históriou prvých vyspelých civilizácií. Staroveká literatúra bola zdrojom predovšetkým náboženských presvedčení, názorov na vznik života či poučných príbehov. Od týchto čias sa pohľad na knihy a literatúru ako takú neustále menil. Knihy v sebe skrývali príbehy o láske, nenávisti, vojnách, trápeniach i radoosti knižných hrdinov. Prešli revolúciami viac ako 20-tich storočí, stali sa nástrojom zrovnoprávnenia žien a dosiahli posuny od papyrusových zvitkov k slobodnej, súčasnej literatúre 21. storočia. Knihy – prečo si nájsť čas na ich čítanie? V minulosti knihy patrili do rúk len vzdelaným, vysoko postaveným ľuďom (zvyčajne mužom). Neskôr sa pohľad na knihy výrazne zmenil; ženy i deti sa čoraz častejšie utiekali ku knihám a kniha sa tak stala predmetom, ktorý spájala ľudí rôznych vekových skupín, bez ohľadu na pohlavie či politické názory. Deti nahlas čítali verše z kníh počas vyučovania, študenti živo diskutovali o prečítaných knihách.

I dnes knihy ľudí spájajú (ale i rozdeľujú v diskusiách) prostredníctvom školskej výučby či čitateľských krúžkov.

Prečo sa stať vášnivým čitateľom kníh:

Obohacujú slovnú zásobu a zlepšujú vyjadrovacie schopnosti čitateľov;

Pozitívne ovplyvňujú psychické procesy – skvalitňujú myslenie a tým, že vyžadujú „ponorenie sa do deja“, môžu zlepšiť schopnosť sústredenia sa;

Rozvíjajú fantáziu, tvorivosť;

Sú podnetné - nútia čitateľa rozmýšľať, polemizovať, hľadať odpovede a utvoriť si vlastné názory a spôsoby riešenia životných situácií;

Slúžia ako jedna z foriem pasívneho oddychu, relaxu a odstránenia stresu,

Pozitívne vplyvajú na čitateľskú gramotnosť.

Prečo je marec mesiacom kníh?

Tradícia, prečo marec dostal prívlastok mesiac kníh, tkvie v masovej akcii, ktorú iniciovalo Ministerstvo kultúry spolu so Zväzom československých spisovateľov, nakladateľmi či knižnými obchodmi v roku 1955. K myšlienke zvýšenia počtu čitateľov sa pripojili organizácie a občania, ktorí pravdepodobne na počesť ľudového básnika Mateja Hrebendu, za mesiac kníh zvolili marec. Tým vzdali úctu mesiacu, v ktorom sa narodil aj zomrel tento významný šíriteľ a milovník knižnej kultúry.

Či už patríte k verným „knihomolom“ alebo ste príležitostný marcový čitateľ, nezabudnite, že knihy treba čítať s láskou!

„Človeka

možno poznať

podľa kníh,

ktoré číta.“

Samuel Smiles

škótsky autor 1812 – 1904

Angličtina hravo a tvorivo

Na hodinách anglického jazyka zameraných na precvičovanie ústneho prejavu (Oral Practice) si žiaci inšpirovaní knižnou aj animovanou podobou Ezopovej bájky: Myš poľná a domáca (Aesop's Fable: The Field Mouse and The House Mouse), pripravili vlastné dialógy a vstupy rozprávača. Popustili uzdu vlastnej fantázií a dramatisáciu literárneho diela si pekne užili!

Počas Filmových piatkov s angličtinou si zasa osvojujeme cudzí jazyk v jeho prirodzenej podobe (Native Speech) prostredníctvom známych filmových trhákov. Štruktúrovaný formát Ukážka – Vysvetlenie – Preskúšanie (Watch – Learn – Test) napríklad i „Rýchlo a zbesilo“ (Friday English with Movies: Fast and Furious) je zárukou príjemného zážitkového učenia

... bez mučenia.

Literárna exkurzia

Dňa 23. 03. 2023 sme sa spolu s našimi slovenčinárkami, pani učiteľkou Volovskou a pani učiteľkou Plavčkovou, vybrali na literárnu exkurziu na Oravu. Museli sme síce skoro ráno vstávať, keďže zraz sme mali už o 5.45, avšak už teraz môžeme povedať, že to stálo za to!

Orava je miesto, kde sa narodilo mnoho slovenských veľikánov, napr. P. O. Hviezdoslav, Martin Kukučín, Rudolf Dilong, Margita Figuli a mnohí iní. My sme sa rozhodli ísť po stopách P. O. Hviezdoslava a navštívili sme Dolný Kubín. Nazreli sme do Múzea P. O. Hviezdoslava, v ktorom sme sa oboznámili so životom tohto realistu, dozvedeli sme sa mnoho zaujímavostí, videli sme jeho typické oblečenie – mašle. Najviac nás asi zaujalo to, že sa priatelil s T. G. Masarykom, na túto dobu málo čítal, či to, že na jeho pohreb prišlo také množstvo ľudí, že v meste nefungovala poriadne doprava. Dozvedeli sme sa aj to, že jeho dielo o prvej svetovej vojne, Krvavé sonety, je preložené do rôznych jazykov sveta, dokonca bolo na žiadosť britskej kráľovnej Alžbety preložené aj do angličtiny.

Našou druhou zastávkou bola Čaplovičova knižnica. V nej sme si zopakovali vedomosti, ktoré už z hodín slovenčiny a literatúry máme, ale videli sme aj knihy a spisy zo 14. storočia, či najmenšie knihy, ktoré nie je možné prečítať bez použitia lupy.

Poobede sme navštívili Oravský hrad. Bola to asi najzaujímavejšia časť nášho programu. Pani sprievodkyňa nás previedla po

chodbách hradu, ukázala nám rôzne zákutia, ale nás najviac zaujala mučiareň. Veľa sme sa jej pýtali a zistili sme, že aj na Oravskom hrade sa dejú zvláštne, často strašidelné veci, ktoré si nikto nevie vysvetliť. A navyše, prešli sme niekoľko stoviek schodov!

Našu exkurziu sme ukončili vo večerných hodinách príchodom na parkovisko pri škole. Veľa sme sa naučili, v autobuse sme si dobre zaspievali a môžeme povedať, že sa už teraz tešíme na ďalšiu literárnohistorickú exkurziu.

Ďakujeme!

žiaci II.M triedy

„Byť kráľom času,
nepoznali by sme, čo
je lúčenie.

Už zdvíhame čas,
zdráhame sa slz...

Život je veľké umenie.“

P.O.Hviezdoslav

Postrehy z výletu očami žiakov

Na výlete sa mi veľmi páčilo, dozvedel som sa veľa nového o Hviezdoslavovi a jeho milý Iľonke. To bola láska, teda.....!

Nevedel som, že Krvavé sonety boli preložené až do toľkých cudzích jazykov.

Joj, veľmi sa mi páčil odev a fajočka Hviezdoslava.

V Múzeu P.O. Hviezdoslava naozaj zastal čas, furt som musel kukať na hodinky.

Som zistil, že bol vášnivý rybár, ten náš Hviezdoslav. Sa mu nevidím, niekde musel tu hlavu resetovať a ryby sú vždy ticho.

Cípana, toooooooľko schodov na hrade....Kto to kedy videl, toľko chodiť! 678 schodov!

Som ani nevedel, že viem tak dobre spievať, celú cestu v autobuse som si vyspevovaluž viem, prečo nemám hlas.

Mal som veľkú radosť z výletu. Ďakujem pani učiteľky, že ma bolia nohy ...ale stálo to za to!

Slovensko je nádherná krajina!

Milan Rastislav Štefánik

V pondelok, 6.2.2023, sme pripravili v spolupráci s Nadáciou M. R. Štefánika besedu o živote a pôsobení veľikána našich dejín Milana Rastislava Štefánika.

Hostami boli Ing. Pavel Šesták a PhDr. Ferdinand Vrabel z Nadácie M.R.Štefánika.

Obom našim hosťom sa chceme poďakovať za cenné informácie, ktoré sme sa počas besedy dozvedeli. Veľké poďakovanie patrí aj našej pani majsterke, Ing. Danke Hricovej, ktorá je členkou Nadácie M. R. Štefánika za prípravu danej výstavy a besedy.

Finančná gramotnosť

V rámci hodín ekonomiky sme sa vzdelávali priamo v podnikoch nevýrobnej sféry v OC Optima. Pracovali sme v skupinách a riešili sme úlohy zadané a pridelené pani učiteľkou Srnkovou. Štyri dvojice navštívili známe banky: Tatra-banku, VUB banku, Slovenskú sporiteľňu a mBanku. Úlohou bolo zistiť, aké bežné účty majú v ponuke pre zákazníkov, ktorí už nie sú študentmi školy, aby sme sa vedeli ľahšie rozhodnúť po ukončení štúdia. Kde a za akých podmienok môžeme investovať peniaze, ak si chceme spoříť a aké podmienky musíme splniť pri kúpe nehnuteľnosti na hypotekárny úver. Na hodine ekonomiky sme získané informácie a nadobudnuté vedomosti prezentovali svojim spolužiakom. Spoločne sme posudzovali nielen produkty jednotlivých bánk, ale aj prístup pracovníkov k nám, ako potenciálnym klientom. Pri porovnávaní identických produktov v dvoch predajniach drogerie sme zistili, že rozdiel v cenách nie je zanedbateľný, a preto doporučujeme pred nákupom si urobiť prieskum trhu. Určite sa oplatí prejsť zopár krokov viac s cieľom ušetriť.

Ďalšia skupina žiakov porovnávala produkty športových obchodov. Zisťovali podmienky vrátenia tovaru a postup reklamácie. Dozvedeli sme sa, že zmenou zákona o ochrane spotrebiteľa je povinnosť evidovať reklamačný poriadok na viditeľnom mieste už minulosťou. My sme si ho vyžiadali a predavačky nám ho v jednej predajni s ochotou vytlačili. Z nášho prieskumu sme nevynechali ani dve predajne elektro. Porovnávali sme nielen ceny tovarov, ale informovali sme sa aj

o výhodách nákupu produktov online s vyzdvihnutím priamo v predajni. Vyučovanie zážitkovou formou bolo pre nás prínosom, a to predovšetkým v rozvoji komunikačných zručností a finančnej gramotnosti.

žiaci IV.TA triedy

Aj my sme sa zapotili

V deň písomných maturít sme sa vybrali do Botanickkej záhrady v Košiciach, ktorá je vďaka svojej približne 30 ha rozlohe najväčšou botanickou záhradou na Slovensku. Akcie sa zúčastnilo šesť tried. Všetci sme sa stretli ráno o 9:00 pred Auparkom. Spoločne sme sa prešli centrom mesta. Cestou nás zaujal Dóm svätej Alžbety, Mestský park s fontánou, Historická radnica, ale aj Technická univerzita.

Už pri vstupe do botanickej záhrady sme si všimli nádherné pestrofarebné orchidee. Mali sme šťastie, pretože sa práve konala ich výstava.

Vstupom do skleníkov sme cítili zvýšenú teplotu v miestnosti. Mali sme pocit, že sa potíme ako naši maturanti. Uchvátili nás zelené palmy a kaktusy. Zaujala nás aj expozícia hmyzožravých rastlín, či ďalších druhov tropickej i subtropickej flóry. Dostali sme chuť na veľké pomaranče, ktoré sme však

mohli len obdivovať. Príjemné prostredie botanickej záhrady dotvára rybník so šantiacimi rybami a vznášajúce sa motýle.

Videli viac ako 700 rastlín z vyše 100 botanických druhov, kultivarov alebo hybridov z 15 rodov orchideí. Okrem toho v expozíciách videli aj rastliny Ázie, Strednej a Južnej Ameriky, tropické rastliny, kaktusy a sukulent, subtropické rastliny a rastliny Južnej a tropickej Afriky.

Prehliadku sme ukončili prechádzkou vonkajších priestorov a pohľadom na ihličnany. Prehádzka bola zaujímavá a poučná.

účastníci exkurzie

Z á ž i t k o v é v y u č o v a n i e n a F M M R

Naši žiaci IV.BA a IV.BB sa stali na jeden deň súčasťou Fakulty materiálov, metalurgie a recyklácie Technickej univerzity v Košiciach.

Triedy absolvovali rôzne programy, vedené pracovníkmi fakulty. Mali možnosť navštíviť rôzne oddelenia fakulty a klásť otázky priamo odborníkom.

Na Oddelení hutníctva a zlievarenstva skúmali prúdenie tekutej ocele na vodných modeloch zariadení plynulého odlievania a zisťovali, ako sa pripravujú časti prototypov pre fyzikálne modely na 3D tlačiarňach.

Na Ústave materiálov a inžinierstva kvality sledovali vzorky pod makroskopickým mikroskopom, v Laboratóriu nanomateriálov a nanotechnológií zisťovali, ako sa pripravujú nanočastice vzácnych kovov chemickými aj biologickými (zelenými) metódami, ktoré sú v súčasnosti veľmi populárne vďaka netoxickému, pre životné prostredie prijateľnému postupu výroby a prezreli si Laboratórium pre výskum a inovácie batérií.

Ďakujeme za túto možnosť. Veríme, že niektorí sa práve na tejto exkurzii rozhodli pre štúdium na danej fakulte.

Fakulta materiálov,
metalurgie a recyklácie

C e l o š t á t n e k o l o Z E N I T v s t r o j á r s t v e

V dňoch 21. – 23. februára 2023 sa v Bratislave uskutočnilo celoštátne kolo súťaže ZENIT v strojárstve, na ktorom sme mali zastúpenie. Našu školu reprezentovali študenti v troch kategóriách. V kategórii C, kde sa súťažiaci zameriavajú na postup výroby strojárskoho komponentu pomocou technológií CNC obsadil 4. miesto Richard SZLAFKA z IV.PPS triedy. Kategória S a R sú kategórie zamerané na teoretické vedomosti a praktické zručnosti pri výrobe súčiastok podľa výkresovej dokumentácie, vrátane vypracovania technologických postupov. V kategórii S – strojné profesie obsadil 4. miesto študent III.DP Viktor MITRO a v kategórii R – ručné profesie vybojoval študent z III.DP Adam Hýroš krásne 1. miesto. Chlapcom srdečne blahozeláme a prajeme veľa úspechov v ďalšom štúdiu!

Adam Hýroš: „ Súťaž bola úžasná, ale namáhavá. Veľmi som si to užil, cena ma príjemne prekvapila. Som veľmi rád za túto skúsenosť. “

Exkurzia do Technického múzea

V stredu 15.3.2023 naši žiaci z internátu spoznávali históriu z oblasti baníctva, hutníctva, kováčstva, strojárstva, elektrotechniky, astronómie, geodézie, kartografie a fyziky v stálych expozíciách Slovenského technického múzea v Košiciach. Stretli sa s unikátnymi priemyselného dizajnu a kancelárskych strojov, v energetickom oddelení A. Stodolu sledovali svet turbín a motorov, sledovali vývoj v práci zubných dentistov v expozícii Zubnej techniky.

ŠACÁK
Časopis Strednej odbornej školy
priemyselných technológií
v Košiciach

Redakcia:

Karolína Tóthová,
Frederik Sabol,
Šimon Tomko,
Daniel Madár,
Mgr. Jarmila Plavčková, Mgr. Eva Kovalčíková

Adresa redakcie:

SOS PT, Učňovská 5,
040 15 Košice
Za príspevky ďakujeme učiteľom a žiakom
SOS PT Košice.
Foto: autori článkov.
Elektronickú podobu Šacáku nájdete na
www.sossaca.sk.
Časopis vychádza pre vnútorné potreby školy.

DOD v Regionálnom pracovisku SHMU

24. marca 2023 sa skupina tretiaakov vybrala na návštevu Regionálneho pracoviska Slovenského hydrometeorologického ústav, ktorý sa nachádza na Ďumbierskej ulici v Košiciach. Dozvedeli sme sa zaujímavé informácie o monitorovaní kvantitatívneho a kvalitatívneho stavu ovzdušia a vôd. Zaujalo nás aj to, že SHMU zhromažďuje, overuje, hodnotí, archivuje a interpretuje údaje a informácie o stave a režime ovzdušia a vôd, popisuje deje v atmosfére a hydrosfére, tvorí a vydáva meteorologické a hydrologické predpovede, výstrahy a informácie. A že tieto údaje a výsledky štúdií poskytuje užívateľom a verejnosti.

Uff! Dobré, nie?

Branko Rusňák, III.DP

Športové aktivity

Regionálne kolo v nohejbale
chlapcov SŠ

Regionálne kolo v stolnom tenise

Krajské kolo v hádzanej chlapcov SŠ